

Ek het ñ huisie by die see - HA Fagan

1 Ek het ñ huisie by die see. Dis nag
2 Ek hoor aaneen, aaneen die golwe slaan
3 teenaan die rots waarop my huisie staan
4 met al die oseaan se woeste krag.
5 Ek hoor die winde huil - ñ kreun, ñ klag,
6 soos van verlore siele in hul nood
7 al dwalend, klagend, wat in graf en dood
8 geen rus kon vind nie, maar nog seek en smag.

9 My vuurtjie brand, my kersie gee sy lig.
10 Ek hoor dan maar hoe loei die storm daarbuite,
11 ek hoor hoe ruk die winde aan my ruite;
12 hierbinne is dit veilig, warm en dig.

13 Kom nag, kom weer en wind, kom oseaan -
14 Dit is die rots waarop my huisie staan.

I have a cottage at the sea

1 I have a cottage at the sea. It's night
2 I keep hearing the waves break
3 against the rocks on which my cottage stands
4 with the whole ocean's fierce might.
5 I hear the winds cry - a groan, a moan,
6 like lost souls in their need
7 still wandering, moaning, that in grave and death
8 could find no rest, but still long for and beseech.

9 My fire burns, my candle gives light.
10 I hear then how the storm rages outside,
11 I hear how the wind plucks at my windows;
12 inside here is it safe, warm and protected.

13 Come night, come weather and wind, come ocean -
14 This is the rock my cottage stands on.

("Ek het ñ huisie by die see", HA Fagan)

I have a cottage by the sea. It's night
for days, for days, I hear the waves
come knock on the rock my little place is on
with all the ocean's relentless rule.
I hear the winds crying - a groan, a moan,
like that of lost souls in their want
all wandering, grumbling, in grave and death
could not find rest, instead still seeks and yearns.

My fire is burning, my candle gives light.
But still I hear the storm bellowing outside,
I hear the winds shaking windows and glass;
here inside I'm shut in, safe and warm.

Come night, come weather and wind, come ocean tides
this is the rock on which my cottage is on.

(Chantelle Gray van Heerden)

AGTERGROND

Reëls uit die gedig verwys na 'n gelykenis in die Christelike Bybel.

📖 Intertekstuele verwysing.

📖 Die dwase man het sy huis op sand gebou en die wyse man het sy huis op 'n rots gebou.

- ❖ Watter huisie dink jy is deur die storms daarbuite vernietig?
 - Hoekom sê jy so?

As 'n mens se lewe op die regte fundamente van geloof ('n rots) gebou word, sal jy enige storms in jou lewe kan hanteer/trotseer (brave).

- ☺ Selfs wanneer dinge in jou liefdeslewe, ens. verkeerd loop, sal jy dit kan oorkom met God aan jou sy.

Die gedig is getoonset deur Laurinda Hofmeyer en gesing deur Laurika Rauch.

TITEL

Die meeste van ons droom van 'n huisie by die see.

- ☺ Dit klink idillies.
- ☺ Die spreker hier **het** alreeds 'n huisie by die see want hy gebruik die woord "het".

"Huisie" = verkleiningsvorm

- Sy huisie is weerloos teen die elemente (wind en weer) en as mens dieper wil gaan – die storms/probleme wat opduik in jou lewe.
- Dit kan ook daarop wys dat hy baie van sy huisie gehou het – hy het baie goeie verhouding met sy huisie gehad.
 - ❖ 'n Liefdevolle verhouding. (intieme gevoel).

TEMA

Jou geloof is die rots waarop jy jou lewe moet bou.

- Binne in jou huis sal jy dan veilig en geborge voel.

BOODSKAP

Jou geloof sal jou die beskerming bied teen enige storms in jou lewe.

- Jou geloof sal jou die selfvertroue/inspirasie gee om die probleme van jou lewe te trotseer en te weet jy sal dit kan oorwin/oorbrug.

STEMMING

Inspirerend.

BOU

Uiterlik = Eerste strofe – 8 Versreëls = Oktaaf.
 Tweede strofe – 4 Versreëls = Kwatryn.
 Derde strofe – 2 Versreëls = Koeplet.

Die gedig kom ooreen met 'n Engelse sonnet.

- Die rymskema van die gedig is anders as dié van 'n Engelse sonnet.
- Die gedig bestaan uit 14 versreëls.
 - ❖ Een gedagte regdeur wat afgesluit word met 'n gevolgtrekking in die koeplet.

Innerlike bou = Hier is progressie in die gedig.

- In die eerste 8 versreëls word die toestande buite die huis beskryf.
- Versreëls 9-12 beskryf die atmosfeer binne die huis.
- In die laaste 2 versreëls kry ons 'n herhaling van die gedagte dat dit nie saak maak wat gebeur, hoe erg die storms daarbuite is nie, maar binne in sy huisie sal hy veilig wees.
 - ❖ Sy geloof in God (sy rots) hou hom veilig/ beskerm hom.

RYMPATROON

abba / acca / deed = omarmde rym (Versreël1-12)

Laaste twee versreëls = rymende koeplet = eindrym (ff)

Strofe 1

In die eerste agt versreëls noem die spreker al die elemente wat sy huisie van die buitekant af bedreig.

1	Ek <u>het</u> 'n <u>huisie</u> by die see. Dis nag
---	--

'n Stelling word gemaak.

Ek-spreker/ek-verteller/eerstepersoonsverteller.

- Funksie = maak die gedig persoonlik.
 - Jy as leser die gevoelens en emosies van die spreker ervaar.

 Die huisie is 'n metafoor van die spreker se geloof in God.

 Dit is nag – aand/donker (letterlik).

❖ In die aand is die mens gewoonlik op sy weerloosste.

- Figuurlik = Donker in jou lewe a.g.v. al die teëspoed en slegte dinge wat in jou lewe gebeur?

Alliterasie = herhaling van die h-klank.

2	Ek hoor aaneen, aaneen die golwe slaan
3	teenaan die rots waarop my huisie staan
4	met al die oseaan se woeste krag.

 Die golwe slaan teen die rots waarop sy huisie staan.

 “aaneen” word herhaal.

- ❖ Beklemtoon die gereelde/aanhoudende, ritmiese geluid van die golwe.
- ❖ Herhaling bind die gedig tot 'n eenheid.

 Die spreker is nie bang dat die golwe sy huisie sal laat intuïem/vernietig nie want

- ❖ Sy huisie is op 'n rots gebou.
 - Sy huis is stewig (sy geloof).

 Die see (oseaan) is rof/woes (fierce).

- ❖ 'n Seestorm was die oorsaak vir die golwe wat met al sy krag teen die rotse geslaan het.
 - Kan angswekkend wees.

“huisie” Versreël 3 = Die klein huisie staan in kontras met die geweld van die natuur.

Assonansie = herhaling van die ee-klank in versreël 2 en aa-klank in versreël 3.

5	Ek hoor die winde huil – 'n kreun, 'n klag,
---	---

Personifikasie = winde wat huil, kreun (groan) en kla (moan).

- Aandagstreep (-) = beklemtoon die woorde wat volg.
 - ❖ Gee nog inligting oor hoe erg die wind was.

Gehoorsintuig kom sterk na vore hier.

- Klanknabootsing (onomatopee) = huil, kreun, klag.

6	soos van verlore siele in hul nood
---	------------------------------------

Vergelyking = Die geluide van die wind word vergelyk met die siele van mense wat alreeds dood is.

7	al dwalend, klagend, wat in graf en dood
---	--

8	geen rus kon vind nie, maar nog soek en smag.
---	---

Die verlore siele was in nood want hulle kon nie tot ruste kom nie.

- Hulle loop rond (dwalende) = daar is geen spesifieke rede hoekom hulle rondloop en nie tot ruste kan kom nie.
- Hulle loop klaend rond = hou nooit op met kla nie.
 - ❖ 'n Mens kan amper voel hoe die mense ly want hulle is in nood (in distress).
- Die siele kan nie rus vind in die dood/graf nie.
- Hulle soek en begeer (smag) na rus, maar dit is nie vir hulle beskore nie.
 - ❖ “nog” = die dood is veronderstel om verligting/rus te bring, maar dit het nie.

Klanknabootsing = “klagend” versreël 7.

Assonansie = herhaling van aa-klanke.

Strofe 2

Daar is 'n kontras tussen strofe 1 en strofe 2.

- Die eerste agt versreëls beskryf die storm daarbuite.
 - ❖ Versreëls 9-12 beskryf die kalm, warm atmosfeer binne die huisie.
- Funksie = beklemtoning.

9	My vuurtjie brand, my kersie gee sy lig.
---	--

Verkleining = vuurtjie/kersie skep 'n intieme en vreedsame atmosfeer.

- Dit is rustig binne die huisie.
- Kersie verskaf lig = simboliseer hoop.

10	Ek hoor dan maar hoe loei die storm daarbuite,
11	ek hoor hoe ruk die winde aan my ruite;

Gehoorsintuig staan uit.

- 'n Mens kan die storm daar buite hoor raas (loei).
- "loei" = klanknabootsing = onomatopée.
- Hy kan hoor hoe die wind aan die ruite/vensters ruk.

12	hierbinne is dit veilig, warm en dig.
----	---------------------------------------

Die spreker is nie bang nie.

- Binne in sy huisie is dit veilig en warm.
- Die huisie is dig = moeilik deurdringbaar = die woeste elemente van buite kon nie inkom nie.
 - ❖ Sy geloof was baie sterk (dig).
 - ❖ Sy huis sal hom beskerm teen die onophoudelike storms daarbuite.
- Die kalmte/vrede/rustigheid binne die huisie is tasbaar (jy kan dit voel).

Strofe 3

In die strofe kry ons die gevolgtrekking/samevatting van die spreker.

13	Kom nag, kom <u>weer</u> en <u>wind</u> , kom oseaan –
14	Dit is die rots waarop my huisie staan.

Versreël 13 begin met 'n werkwoord ("kom")

- Hy nooi/daag die slegte weer (natuurelemente) uit om sy huisie te probeer inkom (om sy rus te kom versteur).
 - ❖ Herhaling van "kom" = beklemtoon die uitdaging.
- Aandagstreep (-) = beklemtoon die reël wat volg.
 - ❖ Niks sal hom bang maak nie, want sy huisie is op 'n rots gebou.
 - Sy geloof is baie sterk.
 - Sy geloof sal hom beskerm en veilig hou teen al die gevare (misdaad/siektes/verhoudingsprobleme/ens.) daarbuite.
 - Sy rots is God.

- ❖ Die spreker weet dat deur geloof sal hy enige moeilikheid kan oorwin.

Die spreker se huis is dalk klein (die mens is nietig), maar dit staan op 'n vaste fondament (’n rots = sy geloof).

Alliterasie = herhaling van die w-klank in versreël 13.

Die titel en versreël 1 = **’n** rots en in versreël 14 **die** rots.

- Verwys nou na ’n spesifieke rots in versreël 14, nl. sy geloof.

VRAE

- 1 Verduidelik in DRIE sinne waarom die gedig gaan. (3)
- 2 Waarom word daar in die gedig na intertekstualiteit verwys? (1)
- 3 Wat is die funksie van die verkleinwoord “huisie” in die titel? Gee TWEE feite. (2)
- 4.1 Benoem die beeldspraak in versreël 1. (1)
- 4.2 Verduidelik wat die spreker met die beeld bedoel. (1)
- 5 Haal EEN WOORD uit strofe 1 aan wat daarop dui dat die spreker nie meer na ’n huisie by die see soek nie. (1)
- 6.1 Watter soort verteller het ons in die gedig? (1)
- 6.2 Wat is die funksie van die soort verteller in VRAAG 6.1? (1)
- 7 Haal ’n voorbeeld van alliterasie uit strofe 1 aan. (1)
- 8 Waarom word die woord “aaneen” in versreël 2 herhaal? Gee TWEE redes. (2)
- 9 Haal EEN WOORD uit strofe 1 aan wat die stormsee beskryf. (1)
- 10 Hoekom sal die golwe letterlik nie sy huisie kan verwoes nie? (1)
- 11 Wat is die denotatiewe betekenis van die huisie wat op ’n rots gebou is? (1)
- 12 Watter tegniek word gebruik om die kontras tussen die huisie en die stormsee te beklemtoon? (1)
- 13 Haal ’n voorbeeld van klanknabootsing uit strofe 1 aan. (1)
- 14 Benoem die beeldspraak in versreël 5. (1)
- 15 Watter sintuig word in strofe 1 en 2 beklemtoon? (1)
- 16 Noem die DRIE dinge wat die wind doen. Gee slegs DRIE WOORDE. (3)

- 17 Die golwe slaan saggies teen die rotse.
Haal 'n versreël aan om die stelling as onwaar te bewys. (1)
- 18 Gee 'n voorbeeld van 'n vergelyking uit die gedig. (1)
- 19 Hoe sal jy in strofe 1 die toestand buite die huis beskryf? Gee slegs EEN WOORD. (1)
- 20 Hoe sal jy voel as jy alleen by die huis is terwyl daar 'n storm buite woed? Hoekom sê jy so? (1)
- 21 Waarmee word die wind se geluide in strofe 1 vergelyk? (1)
- 22 Waaruit kan jy aflei dat die verlore siele nie tot ruste kan kom nie? Gee TWEE APARTE WOORDE. (2)
- 23 Die verlore siele loop dwalend rond.
Wat doen die verlore siele nog wat baie irriterend kan wees? (1)
- 24 Waarna soek die verlore siele? (1)
- 25 Wat begeer die verlore siele? (1)
- 26 “al dwalend, klagend, wat in graf en dood” (Versreël 7)
Benoem die binnerym. (1)
- 27 Haal die woord uit strofe 1 aan wat daarop dui dat die verlore siele ly. (1)
- 28 Noem die natuurelemente wat dreig om die huisie te verwoes. (2)
- 29 Die verlore siele hou nooit op om te soek na rus nie.
Haal EEN WOORD aan wat die stelling as WAAR bewys. (1)
- 30 Wat word die rympatroon genoem in strofe 1? (1)
- 31 Watter tegniek word gebruik om die geluide van die wind te beklemtoon? (1)
- 32 Watter stylfiguur word gebruik om die geluide van die wind te beklemtoon? (1)
- 33 Beskryf die kontras tussen strofe 1 en 2. (2)
- 34 Haal TWEE APARTE WOORDE aan om die knus gevoel binne die huis te beklemtoon. (2)
- 35 Watter tegniek word gebruik om die rustige atmosfeer binne die huis te beklemtoon? (1)

- 36 Watter WOORD word in strofe 2 gebruik om die storm te beskryf? (1)
- 37 Wat word die stylfiguur in versreël 10 genoem? (1)
- 38 Haal die woord uit strofe 2 aan wat klanknabootsing aandui. (1)
- 39 Waaruit kan jy aflei dat die wind baie sterk in strofe 2 waai? (1)
- 40 Hoe voel die spreker binne sy huisie? Gee slegs EEN WOORD. (1)
- 41 Hoekom sal die spreker warm kry binne sy huisie? (1)
- 42 Waaruit kan jy aflei dat die elektrisiteit af is terwyl daar 'n storm is? (1)
- 43 Watter WOORD uit strofe 2 verwys na die gehoorsintuig? (1)
- 44 Verduidelik die betekenis van die woord "dig" in versreël 12. (1)
- 45 Hoekom sal jy sê dat versreël 13 'n instruksie is? (1)
- 46 Hoekom sal niks die spreker negatief kan beïnvloed nie? (1)
- 47 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer en letter neer.
- Die laaste TWEE versreëls word 'n ... genoem.
- A sestet
 B oktaaf
 C kwatryn
 D koeplet (1)
- 48 Wat is die funksie van die herhaling in versreël 13? (1)
- 49 Haal 'n WOORD uit die gedig aan wat dieselfde betekenis het as "branders". (1)
- 50 Wat, dink jy, is die belangrikste funksie van 'n permanente woning? (1)
- 51 Noem TWEE dinge wat die harmonie in 'n huis kan versteur? (1)
- 52 Watter tyd van die dag word in die gedig beskryf? (1)
- 53 Verduidelik die dieper betekenis van die koeplet. (2)
- 54 Wie is sie spreker se rots? (1)
- 55 Wat is die spreker se rots? (1)
- 56 Is daar progressie in die gedig? Motiveer jou antwoord. (2)
- 57 Hoekom, dink jy, sal jou geloof jou kan help teen die aanslae van die lewe?(1)

